

ע"פ 45651/08/18 - נאיל אלעביד נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

18 דצמבר 2018

ע"פ 45651-08-18

לפני: כב' השופט יעקב שפסר, סג"נ, אב"ד
כב' השופטת מיכל ברק נבו,
כב' השופטת נאוה בכור
המערער: נאיל אלעביד
נגד
המשיבה: מדינת ישראל

פסק דין

1. לפנינו ערעור על פסק הדין (הכרעת הדין וגזר הדין) שניתן בת"פ 65836-11-15 (בית משפט השלום ברמלה, כבוד השופטת רבקה גלט). המערער הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בעבירות אלימות בשלושה אירועים נפרדים, כלפי בת זוגו וכלפי שוטרים.

כתב האישום

2. האישום הראשון התייחס לאירוע מיום 2014, שבו תקף המערער את בת זוגו שהייתה בחודש השביעי להריונה, בכך שהכה אותה בראשה **[הארוע המאוחר]**. לאחר שבת הזוג התמוטטה, איבדה הכרתה ונפלה ארצה, המשיך המערער לבעוט בה בבטנה ובמצחה. כתוצאה ממעשים אלה נגרמו למתלוננת חבלות של ממש: לחיה השמאלית הייתה נפוחה, אפה דימם ושפתיה היו נפוחות. בגין אירוע זה הואשם המערער בתקיפה הגורמת חבלה ממשית לבת זוג, עבירה לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין, התשל"ז [חוק העונשין].

האישום השני התייחס לאירוע מוקדם יותר בזמן, שהתרחש ביום 2014 בשעות אחר הצהריים בבית המערער והמתלוננת. המערער תקף את המתלוננת שהייתה בחודש השני להריונה, בכך שהכה אותה בפניה **[הארוע המוקדם]**. כתוצאה ממעשים אלה נגרמו למתלוננת חבלות של ממש: המטומה תת עורית בעפעף ימין וחבלה בעיניים. גם בגין אירוע זה הואשם המערער בתקיפה הגורמת חבלה ממשית לבת זוג, עבירה לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין.

האישום השלישי התייחס לאירוע מיום 2014 בשעה 02:18. שוטרים איתרו את המערער, שהוצא נגדו צו מעצר בגין האירוע שמתואר באישום הראשון, בכלי רכב ברמלה. המערער נעצר והובא על ידי שוטרים לתחנת המשטרה ברמלה בניידת משטרה. עם הכנסת המערער לתא המעצר בתחנת המשטרה הודיע לו השוטר אמין אבו ריש, שאינו

רשאי להכנס לתא המעצר עם צרור המפתחות שהיה ברשותו. המערער החל לצעוק שלא ייכנס לתא בלי צרור המפתחות ואיים על השוטר באומרו "תיזהר ממני אמין אתה עוד לא מכיר אותי". לאחר דברים אלה ניסה השוטר להכניס את המערער אל תא המעצר, אך המערער התנגד למעצר, בכך שהניף ידיו כלפי מעלה והצליח לשחרר עצמו מן הכבילה, תוך שהוא מכה את השוטר אמין אבו ריש בסנטרו ובידו. לאחר מכן המשיך המערער לאיים על השוטר באומרו "הדם שלי לא הולך כך סתם, אתה עוד תראה ממני ותראה את הדם שלך אני נשבע לך בנביא מוחמד". כתוצאה ממעשים אלה נגרמו לשוטר חבלות בדמות שפשוים ושריטות בפרקי אצבעות כף ידו השמאלית. בגין מעשים אלה הואשם המערער בתקיפה על רקע של מעצר חוקי, עבירה לפי סעיף 381(א)(3) לחוק העונשין, ואיומים, עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

עיקרי הכרעת הדין

3. בהתייחס לאישום הראשון והשני, ציין בית המשפט שהמערער לא התכחש לכך שהמתלוננת הותקפה ונחבלה, כמתואר באישום הראשון והשני, אלא שטען כי ידו לא הייתה בדבר. עוד ציין בית המשפט, שמה שתרם למורכבות מסוימת בהתייחס למארג הראיות, היה העובדה שהמתלוננת עצמה הכחישה שהמערער הוא שתקף אותה. המתלוננת נמנעה מלהגיש תלונה סדורה במשטרה, ודבר ביצוע העבירות נודע בעקבות אמרות מפלילות רבות שהיא מסרה נגד המערער, באוזני שוטרים ואנשי צוות הטיפול, בעת אשפוזה בבית החולים. בית המשפט קבע שאמרות אלה תועדו היטב ושמשו כראיות מרכזיות, הנתמכות בחיזוקים שונים. המתלוננת אומנם התייצבה לעדות מטעם התביעה, אך שללה, כאמור, מעורבות כלשהי של המערער באלימות כלפיה והתכחשה לאמרות החוץ שלה, גם לאחר שהוכרזה עדה עוינת. בעדותה טענה שאחרים הם שתקפו אותה, אך לא מסרה כל גרסה ממשית בעניין זה, ונמנעה מהעלאת תרחיש אלטרנטיבי או ממסירת פרט קונקרטי כלשהו בנוגע למי שתקף אותה, לטענתה. בית משפט קמא ציין שעדות המתלוננת הותירה רושם בעייתי ביותר, וקבע: "אופן עדותה של המתלוננת הותיר את הרושם שיותר משהיא מבקשת לסייע לנאשם, הרי היא מפוחדת מפניו, וכל רצונה לסיים את העדות מבלי שתיאלץ להפלילו. מסקנה זו מתחזקת מול מילותיה שחזרו כמנטרה 'זה לא הוא' או 'לא אמרתי', כמי שכפאה שד, ולצידן לא הציעה שום תיאור אלטרנטיבי קונקרטי של האירועים".

עוד קבע בית המשפט, שגם עדות המערער הייתה רצופה קשיים ופרכות ולא הובא מצידו כל עיגון לטענת חפות מבין כל הטענות שהעלה, לרבות טענת אליבי, שיכול היה לכאורה להוכיחה ביתר קלות. מגרסת המערער עלה שהמתלוננת הותקפה על ידי אחרים, שזהותם ידועה לו, אך חרף זאת הוא נמנע ממתן פרטים על אודות גרסתו. כמו כן טען שבני משפחה שונים היו מעורבים באירוע, אך גם בעניין זה נמנע ממסירת פרטים או מהבאת ראיות כלשהן. כעולה מהפרוטוקול השיב המערער לחלק מן השאלות בגסות ובקוצר רוח. בית משפט קמא קבע בהכרעת דינו, שגרסת המערער הותירה רושם בלתי מהימן.

לגבי האישום הראשון קבע בית המשפט כי מהראיות עלה שהמתלוננת נשארה שרועה על רצפת ביתה עד שהגיעה לשם אמו של המערער, הזעיקה אמבולנס וליוותה את המתלוננת לבית החולים, שם נמצא שנגרמו לה החבלות המתוארות בכתב האישום. אמו של המערער העידה שהמתלוננת הייתה נסערת ביותר בעת שנלקחה לבית החולים ובית המשפט מצא בכך תמיכה נוספת לכך שאמרות החוץ של המתלוננת היו אותנטיות, ולא נבעו ממזימה כלשהי שתכננה, כפי שנטען על ידי ההגנה.

4. בית משפט קמא דן בפירוט באמרות החוץ של המתלוננת (לגבי הארוע המאוחר: אמרה בפני **השוטר רוני לחמי**, אמרה בפני **השוטרת שני אלבז**, ואמרה בפני **העו"ס רחל דרכמן**, ולגבי הארוע המוקדם: אמרה בפני **העו"ס אמירה בן חיים** והתייחסות מסוימת לארוע המוקדם באמרה לשוטרת אלבז לאחר הארוע המאוחר), וציין שיש לקבל, בין אם מכוח סעיף 10(1) **לפקודת הראיות [נוסח חדש]**, **התשל"א-1971 [הפקודה]** או מכוח סעיף 10א לפקודה. בהמשך לכך בדק בית המשפט האם נמצאו חיזוקים לאמרות החוץ, ומצא כאלה למכביר, הן בדמות אמרות חוץ נוספות שמסרה המתלוננת בפני שלושה אנשים שונים, הן בדמות הסמיכות של אמירת הדברים לאחר אירועי התקיפה, כשהגיעה המתלוננת לבית החולים חבולה וכואבת, הן בדמות מצבה הנפשי של המתלוננת מיד לאחר הארוע המאוחר, שעליו העידה חמותה, כאמור לעיל, הן בדמות עדות המתלוננת שהיו מריבות בינה לבין המערער, דבר שהוכחש על ידי המערער, ועוד.

5. בסיכום לגבי האישום הראשון והשני, קבע בית המשפט שאמרות המתלוננת, המפלילות את המערער בתקיפתה בכל אחד מהאירועים, נמצאו קבילות ומהימנות, ויש להן חיזוקים רבים וכבדי משקל. האמרות סיפקו, לפי קביעת בית המשפט, גרסה סדורה ומלאת פשר להתרחשויות שעברו על המתלוננת, שבהן חששה לשתף, שמא יבולע לה. לכן העדיף בית המשפט גרסאות אלה על פני עדותה העוינת של המתלוננת בבית המשפט. מנגד, גרסת המערער נמצאה, כאמור, בלתי אמינה. בית המשפט שלל את התרחיש החלופי שהציע המערער מכל וכל, והתרשם שנעשה מאמץ לשמר קשר של שתיקה סביב העבירות, דבר שלא צלח. לפיכך, קבע בית המשפט שהמסקנה היחידה המתבקשת היא שהמערער תקף את המתלוננת בשני האירועים, ולפיכך הרשיע אותו בביצוע העבירות.

6. אשר לאישום השלישי, השתית בית המשפט את מסקנתו המרשיעה על עדותם של ארבעה שוטרים שטיפלו במעצרו של המערער, שאותן מצא מהימנות וסדורות, וקבע שהן מתיישבות זו עם זו. בית המשפט ציין שהמערער שמר בחקירתו במשטרה על זכות השתיקה, אם כי אישר בפתח ההודעה ששתה אלכוהול בשעות לילה מאוחרות, והחוקר תיעד את העובדה שאכן נדף מפי המערער ריח של אלכוהול. ראיות ההגנה באישום זה התבססו על עדות המערער. בית המשפט ציין כי המערער סתר את עצמו ובעצם הודה בעדותו בעבירות. לפיכך קבע בית המשפט כי הוכח מעבר לכל ספק סביר שהמערער תקף את השוטר אבו ריש ואיים עליו, ועל כן הרשיע את המערער גם באישום זה.

גזר הדין

7. לאחר שפירט את השיקולים הנדרשים לפי תיקון 113 לחוק העונשין, והתייחס לענישה הנוהגת, קבע בית המשפט מתחם לכל אחד מהאישומים. לאישום הראשון (הארוע המאוחר) קבע מתחם שבין 6 ל-14 חודשי מאסר; לאישום השני (הארוע המוקדם) קבע מתחם שבין מספר חודשי מאסר עד 8 חודשי מאסר; לאישום השלישי (העבירות כלפי השוטרים) קבע מתחם שנע בין עונש הצופה פני עתיד, ועד מספר חודשי מאסר.

בית המשפט שקל לחובת המערער את עברו הפלילי המשמעותי, את העובדה שהמאסר המותנה שהיה תלוי ועומד נגדו לא הרתיעו מביצוע עבירות נוספות, את אי לקיחת האחריות והעמידה על הכשתו, גם לאחר הכרעת הדין. עוד ציין בית המשפט שהמערער לא עתר לקבלת תסקיר, ולפיכך לא נמצאת לפני בית המשפט תמונה מלאה לגביו,

ואף לא ניתן להתייחס לאופק שיקומו או שיקולי שיקום. בית משפט קמא ציין את התנהלות המערער בחקירה (שמירה על זכות השתיקה) ואת עדותו המתריסה בבית המשפט, כמו גם את בחירתו שלא לומר דברים אחרונים.

לזכות המערער שקל בית המשפט במידת מה את חלוף הזמן מאז האירועים מושא התיק (4 שנים), אף כי במהלכן צבר המערער הרשעה נוספת בעבירה של הפרעה לשוטר. בית המשפט נתן דעתו לכך שהמערער מפרנס את המתלוננת וחמשת ילדיהם, והעונש יפגע גם בהם, וציין את מורכבות מצבה של המתלוננת, שמחד גיסא ספגה אלימות מצד המערער, אך מאידך גיסא יהיה עליה להתמודד עם עול הפרנסה בעת שהמערער ישהה בכלא, אך ציין שאין בכל אלה כדי להקהות את הצורך בענישה הולמת ומרתיעה.

בסיכומי של דבר גזר בית המשפט על המערער את העונשים הבאים: בגין האישום הראשון (האירוע המאוחר) - 10 חודשי מאסר; בגין האישום השני (האירוע המוקדם) - 6 חודשי מאסר; בגין העבירות כלפי השוטרים - 10 ימי מאסר. כמו כן הפעיל בית משפט קמא מאסר על תנאי בין 6 חודשים, שהיה תלוי ועומד נגד המערער מת"פ 16754-10-10.

בית המשפט קבע שכל עונשי המאסר הללו יינשאו בחופף ובמצטבר כך שבסך הכל יישא 18 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו. כמו כן הוטלו מאסרים מותנים (מדורגים, בהתאם לעבירות).

נימוקי הערעור

8. עיקר הערעור כלפי הכרעת הדין מופנה להחלטת בית משפט קמא לקבל את אמרות החוץ של המתלוננת. המערער ציין שבית משפט קמא החליט שהמתלוננת, שלא מסרה הודעה במשטרה, תעיד מכוח סעיף 10א לפקודה, אך בסופו של דבר קיבל את האמרות שמסרה המתלוננת לשוטרת אחרי התקיפה, מתוקף סעיף 10(1) לפקודה. סעיף זה מתייחס לאמרות של קורבן אלימות, אך לא התקיימו במקרה זה התנאים הקבועים בחוק לקבלת אמרה בדרך זו. מכל מקום, טען המערער, לא ניתן היה לקבל את האמרות לא באמצעות סעיף 10א ולא באמצעות סעיף 10(1) לפקודה, כפי שיפורט.

לעניין סעיף 10א, לא ניתן היה לקבוע שהאמרה שניתנה בפני השוטרת תתקבל לפי סעיף זה, שכן לא בשלו התנאים לכך בשלב שבו בית המשפט קבע זאת. המתלוננת טרם פצתה את פיה באותה עת, ועל כן לא ניתן היה לומר שאמרת החוץ שלה שונה מעדותה בבית המשפט בפרט מהותי. נוסף על כך לא התקיים אף תנאי מתנאי סעיף 10א(3) לפקודה. באותה עת לא הוצג לבית המשפט המזכר שבו נרשמה אמרת החוץ של המתלוננת, וגם מטעם זה לא יכול היה בית משפט להגיע למסקנה שאליה הגיע.

לעניין סעיף 10(1), ניתח בית משפט קמא בהכרעת דינו (פסקה 21) את קבלת האמרות לפי סעיף זה, וקבע שניתן לקבלן, אף שלא התקיימו תנאי הבו-זמניות, כנדרש בד"נ 23/85 **טובול נ' מדינת ישראל**, פ"ד מב(4) 309 [11.12.88] **[פסק דין טובול]**, בפסקה 39. הכול - למרות שהשוטרת אלבז יכולה הייתה לשבת מיד אחרי השיחה עם המתלוננת ולרשום את הדברים. חרף ניתוח זה, בית המשפט קבע בהמשך, שגם אם האמרות אינן עומדות

בדרישות של סעיף 10(1) ניתן להגישן מכוח סעיף 10א לפקודה. יש בקביעה חלופית זו משום פגיעה קשה בהגנת המערער.

נוסף על כך, לא ברור מדוע לא נגבתה עדות המתלוננת, ולו על דרך של הקלטתה. גם בכך יש פגיעה קשה בהגנת המערער.

9. המערער טען עוד, כי בבית המשפט, במהלך עדותה של אמו של המערער, גב' נ"א, הוגשה הודעתה במשטרה, מאחר שבית המשפט מצא הבדל מהותי בין עדותה בבית המשפט לבין האמרה שמסרה במשטרה. האמרה הוגשה, אפוא, מכוח סעיף 10א לפקודה, אך גובה האמרה לא הובא לעדות, ולכן לא ניתן היה להתבסס על הודעת החוץ.

10. מסמך עיקרי שעליו התבססה הכרעת הדין הוא **ת/3**, מזכר שרשמה השוטרת **שני אלבז**, אלא שלטענת המערער, המזכר "זוהם". השוטרת אלבז קיבלה תקציר של האירוע מקצין החקירות ביחידתה. לאחר מכן שוחחה עם העובדת הסוציאלית בבית החולים ושמעה ממנה על האירוע, לאחר מכן חקרה את המתלוננת, לאחר מכן חזרה אל העו"ס כדי "להבין ממנה שוב מה בדיוק היא (המתלוננת) סיפרה לה" ורק אז נרשם המזכר, למחרת האירוע. מכאן ברור שהמזכר נכתב בעקבות המידע שהשוטרת אלבז קיבלה מכלל הגורמים, ולא על בסיס חקירת המתלוננת, וטענה זו כנגד המזכר מצטרפת לטענה שהוא לא נכתב בו זמנית לשמיעת האמרה.

11. עוד נטען בערעור, שלגבי האירוע המוקדם, האישום השני, כל שיש בראיות זה שלוש שורות במזכר ת/3, שלפיהן היה אירוע קודם בתחילת ההיריון שבעקבותיו הגיעה המתלוננת לבית החולים.

12. לטענת המערער, תמיהה נוספת מעורר מזכר **ת/2** של השוטר **רוני לחמי**. השוטר רשם תחילה במזכר שהמתלוננת לא מעוניינת להתלונן נגד המערער ומיד לאחר מכן, ללא כל הסבר מה הוביל למסירת גרסה, הוא רשם: "הוא חזר בשעות הבוקר המוקדמות כשהוא תחת השפעת אלכוהול וסמים והחל להכות אותה". השוטר בעדותו לא ידע להסביר את המעבר בין סירוב המתלוננת להתלונן, לבין מסירת הגרסה. נוסף על כך, לא ברור מי פגש במתלוננת קודם: השוטרת שני אלבז או השוטר רוני לחמי, וכיצד נוצר מצב שבו שניהם שוחחו עם המתלוננת, מבלי שהאחד יודע על השני. לפי הכרעת הדין, לחמי דיבר עם המתלוננת ביום 30.8.14 ואלבז דיברה עם המתלוננת ביום 31.8.14.

13. אשר לערעור על גזר הדין, נטען שמאז אירועי כתב האישום באפריל ואוגוסט 2014, לא נפתח נגד המערער תיק כלשהו לבד מתיק על הפרעה לשוטר מ-2015, שעליו נדון המערער ב-2017 למאסר על תנאי. המערער והמתלוננת חיים יחד מאז נישואיהם ועד היום. בזמן האירוע הם היו הורים לילד אחד וכיום הם הורים ל-4 ילדים נוספים, בגילאי 5 חודשים (נכון ליום כתיבת הערעור) ועד 3.5 שנים. המערער הוא המפרנס היחיד במשפחה והמשפחה תלויה בו. עוד צוין, שכתב האישום לגבי אירועים מאפריל ואוגוסט 2014 הוגש רק בסוף נובמבר

2015, כך שלא אצה למדינה דרכה ולא הייתה כאן דחיפות. צוין, שבית משפט קמא קבע מתחם שנע בין מספר בודד של חודשי מאסר ועד 18 חודשים, ומדובר במתחם נכון ולאור הנסיבות שהוזכרו לעיל, היה מקום לגזור על המערער לכל היותר 6 חודשי מאסר שיינשאו בעבודות שירות. לפיכך, אם בית המשפט ידחה את הערעור על הכרעת הדין, ולא יזכה את המערער, מתבקש בית המשפט להתערב בעונש שהוטל.

הדין בערעור

14. בדיון לפנינו חזר בא כוח המערער על נימוקי הערעור. הוא ציין שמחה בזמן אמת על כוונת בית משפט קמא לקבל את אמרות המתלוננת מכוח סעיף 10א לפקודה, מאחר שהמתלוננת לא מסרה שום אמרה במשטרה והסנגור ציין שאין לו על בסיס מה לחקור אותה בחקירה הנגדית, מלבד "מזכר קטנטן". אף לא ניתן היה לקבל את האמרה מכוח סעיף 10(1) לפקודה שכן, מעבר לנימוקים שפורטו בכתב, בית המשפט אף לא ציין מדוע סבר שיש לתת אמון באמרה, קביעה שהיא בסיס לקבלת אמרה מכוח סעיף זה. ההגנה טוענת שהאמרה אינה אותנטית ואינה אמינה. נוסף על כך, כאמור, לא התקיים תנאי הרישום הבו-זמני.

הסנגור הוסיף וציין שאמרת החוץ שניתנה לרחל דרכמן, העובדת הסוציאלית (ת/5), הוגשה אומנם בהסכמה, אך רחל דרכמן ציינה שיש אלימות בין בני הזוג ולא זכרה את שכתבה במסמכי בית החולים. לכן דברים אלה הם אמרה שלא הוכחה, ולא ניתן להסתמך עליה. גם האמרה שמסרה לכאורה אמו של המערער לא הוכחה, מאחר שלא הובא גובה האמרה לעדות. לא ניתן להתבסס על כך שהאמא אישרה את מסירת גרסתה, שכן לא ניתן לחשוב שהיא קראה את הודעתה וחתמה עליה. צריך היה להוכיח באמצעות גובה האמרה שהדברים אכן נאמרו.

15. בא כוח המשיבה ציינה שמרבית הכרעת הדין מתבססת על הערכות מהימנות לגבי העדים, ובית משפט שלערעור אינו נוטה להתערב בהערכות כאלה, ואף לא בקביעות עובדתיות. לא חלים במקרה דנן החריגים שבגינם תתערב ערכאת הערעור בהכרעות כגון אלה. בא כוח המשיבה סמכה ידיה על הכרעת הדין המפורטת, וציינה שבית המשפט התייחס לכל הנימוקים שבגינם העדיף את אמרות החוץ של המתלוננת לעומת גרסתה בבית המשפט, ולעומת גרסתו של המערער. עוד פירטה בא כוח המשיבה את הראיות שעליהן התבסס בית משפט קמא, וחזר על אמרות בית המשפט בנוגע לעדים שיכול היה המערער להביא, ולא הביא, כגון בנות דודותיו, בחורות שהיו מעורבות כביכול בהסכם סולחה שטען המערער שהתקיים, ועוד. גם טענת הסולחה עצמה זכתה להתייחסות של בית משפט קמא, שציין שמדובר בטענה כבושה. נוסף על כך המערער הביא לעדות עד לעניין הסולחה, שבית משפט קמא לא נתן אמון בעדותו.

בא כוח המשיבה ציינה שסעיף 77 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 קובע שלא ניתן להפתיע את ההגנה, אך כאן היו מזכרים של השוטרים, שתיעדו את אמרות החוץ, ולכן צדק בית משפט קמא כאשר קיבל את אמרות החוץ. ייתכן שהניסוח מצד התביעה בדיון בבית משפט קמא לא היה מדויק כאשר ביקש "להעיד את המתלוננת מכוח סעיף 10א", אך המהות נכונה. בית משפט קמא בחן את התנאים הקבועים בפסק דין טובול לעניין קבלת אמרת קורבן עבירה, והסיק מסקנות שונות מאלה שמבקשת ההגנה להסיק. נקבע כי אין צורך בחפיפה בין מתן האמרה להעלאתה על הכתב, ובית המשפט העליון קבע שבמציאות ייתכן שיחלפו מספר שעות, ואף מספר ימים, בין מתן האמרה לכתיבתה.

אשר לטענת ה"זיהום": הסנגור יכול היה לחקור את העדים על טענתו זו, אילו סבר שיש זיהום. מעבר לכך, בית משפט קמא ציין מפורשות שהתרשם שכותבי האמרות הם עובדי ציבור מקצועיים, והתרשם מהרצינות שבה התייחסו לחובת התייעוד שלהם. לפיכך גם כאן מדובר בהתרשמות של בית משפט קמא.

אשר לעדות החמות (אם המערער): מתן האמרה הוכח בבית המשפט על ידי העדה עצמה, ולכן לא צריך היה להביא את מי שגבה את אמרתה. מעבר לכך, גם ללא דברי החמות קיימים חיזוקים מספיקים לאמרות החוץ של המתלוננת.

לעניין גזר הדין: המערער לא הראה מדוע הענישה חורגת ממדיניות הענישה באופן המצדיק התערבות ערכאת הערעור. גזר הדין של בית משפט קמא משקף את מכלול הנתונים, את מדיניות הענישה הנוהגת באלמ"ב וגם כאשר הנזקים הפיזיים למתלוננת לא היו קשים, מדובר במספר אירועים, כאשר המתלוננת הייתה הרה, ודבר זה מעלה את רף הענישה. בית משפט קמא התייחס גם לעברו הפלילי של המערער, הכולל עבירות אלימות. בא כוח המשיבה הגישה את הרישום הפלילי של המערער, שממנו ניתן ללמוד שמלבד ההרשעה בתיק דנן, למערער הרשעה מספטמבר 2017 בגין הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, הרשעה מ-2012 בגין תקיפת עובד ציבור והרשעה מ-2010 בגין תקיפה הגורמת חבלה ממשית ודרישת רכוש באיומים. לפיכך, טוענת המשיבה, אין כל מקום להתערב בגזר הדין.

16. במענה לטענות בא כוח המשיבה ציין בא כוח המערער שהחיזוקים שעליהם דיברה התובעת יכולים לחזק את ה"יש" ולא את ה"אין". עוד ציין שהחמות נשאלה על ידי הסנגור האם היא קוראת עברית והיא השיבה שלא, והדבר מלמד שהיא חתמה על ההודעה מבלי לקרוא אותה, כפי שהיא אישרה באוזני הסנגור. לכן האמרה לא הוכחה. גם באשר לאמרות חוץ נוספות טוען הסנגור שהעובדות הסוציאליות לא זכרו אם המתלוננת אמרה להן שהיא הותקפה על ידי בעלה, ולכן לא ניתן לקבל את האמרות, שכן כותבות האמרות אינן זוכרות את תוכן.

דין והכרעה

17. בפתח הדברים נציין, שהכרעת הדין של בית משפט קמא מפורטת, ברורה ותמוכה היטב בראיות. מסקנות בית המשפט מתבססות בחלקן הגדול על ממצאי מהימנות וממצאי עובדה, אשר - כידוע - אין ערכאת הערעור נוהגת להתערב בהם, אלא במקרים חריגים, שלא מתקיימים במקרה זה (ראו, למשל ע"פ 8457/15 **מדינת ישראל נ' ווזוז** [1.11.18]), פסקאות 40 - 41 מפי כבוד הש' (בדימוס) א' שהם).

18. עתה לטענות הפרטניות של המערער. תחילה יש להזקק לטענותיו המתייחסות לסדרי הדין ולדיני הראיות, בנוגע לקבלת אמרות החוץ של המתלוננת. אופן השתלשלות הדברים היה כדלקמן: המתלוננת הגיעה לעדות בבית המשפט. הסנגור טען שהעדה לא מסרה עדות ועל כן אין בידיו חומר שעל בסיסו יוכל לחקור אותה בחקירה נגדית (עמוד 15 לפרוטוקול הדיון בבית משפט קמא). התובע השיב שיש אמרות חוץ של העדה, שנגבו ממנה בבית החולים על ידי שוטרים ועובדות סוציאליות, שיכולות להוות בסיס לעדותה, מכוח סעיף 10א לפקודה. בית המשפט התיר את מסירת העדות, נוכח קיומו של תיעוד לאמרות שנמסרו מחוץ לבית המשפט

בפני אנשי מרות (עמוד 16 לפרוטוקול). עוד ציין, כי בסופו של יום, משקל העדות יבחן בהתאם לכללי סעיף 10א לפקודת הראיות (עמוד 17 לפרוטוקול). המתלוננת החלה להעיד. דבריה עמדו, לטענת התובע, בסתירה לדברים שמסרה לשוטרים מחוץ לכתלי בית המשפט ותועדו בכתב. לכן ביקש להכריז על העדה כעדה עוינת (עמודים 18 - 19 לפרוטוקול). בית המשפט עיין במזכרים שתיעדו את דברי העדה מחוץ לבית המשפט ורק לאחר מכן נעתר לבקשה להכריז על המתלוננת כעדה עוינת (עמוד 19 לפרוטוקול). בהמשך ביקש התובע להגיש את המזכרים מכוח סעיף 10א לפקודה, בכפוף לעדויות גובי האמרות, וכך אכן נעשה (עמודים 21 ו-30 לפרוטוקול). מכאן, שטענות המערער שלפיהן לא היה בסיס להגשת האמרות מכוח סעיף 10א לפקודה, משום שהעדה טרם פצתה פיה ובית המשפט כלל לא עיין במזכרים - אינה נכונה עובדתית, ודינה להדחות. מעבר לכך, צדק בית המשפט בקבעו שניתן להגיש אמרת חוץ שתועדה בכתב למרות שהעדה לא מסרה הודעה במשטרה, וגם טענת המערער בנקודה זו דינה להדחות. ראו בעניין זה את האמור ב**פסק דין טובול**, בפסקאות 36 - 37, ובפרט:

"36..."

(ב) כבר עמדנו לעיל על משמעותו של מטבע הלשון "אמרה", ורק נסכם כאן את המסקנות. אין בחוק הגדרה למונח האמור, וניתן ללמוד על משמעותו מן ההקשר הניסוחי וממטרתו של דבר החקיקה. מבחינים אלה מוליכים את הפרשן מן המחלוקת בין מצמצמים למרחיבים... אל הפתרון, המבאר את משמעות המונח לפי פירושו המילולי הרגיל והמקובל. הוזה אומר, הכוונה לדברים שנאמרו בנסיבות כלשהן מחוץ לבית המשפט. דבר החקיקה שלפנינו לא ביקש לייחד את השימוש במונח הנ"ל להודעות הניתנות בנסיבות מיוחדות, למשל, במסגרת חקירה משטרתית, כי אין תיאור לוואי מסייג כאמור, המתלווה למונח". (ההדגשה הוספה).

19. אשר לטענת המערער שלא היה מקום לקבל את אמרות החוץ מכוח סעיף 10(1) לפקודה בשל היעדר בו-זמניות בין כתיבת התיעוד לאמירת הדברים, נראה לנו שנפלה שגגה בטענה. יש להבחין בין הדרישה לסמיכות זמנים בין ארוע האלימות הנטען לבין אמירת הדברים על ידי הקרבן (דרישת סעיף 10(1) לפקודה, שענינו אמרה של קרבן אלימות), ובין הדרישה לסמיכות זמנים בין שמיעת האמרה על ידי מי שתיעד אותה, לבין מועד התיעוד (דרישה שאליה מתייחסת הפסיקה בהקשר של סעיף 10א לפקודה, שענינו אמרת עד מחוץ לבית המשפט, והיא זו שאליה מתייחס **פסק דין טובול**, בסוף פסקה 39, שאליה הפנה המערער בהודעת הערעור, פסקה 14). בית משפט קמא ניתח נכונה את האמרות בהיבט של סעיף 10(1) לפקודה, בסעיפים 21 - 23 להכרעת הדין, בהתבסס על הראיות ועל פסיקה רלוונטית, ומקובלת עלינו מסקנתו בנושא זה. בית המשפט התייחס (בניגוד לטענת המערער) לכך שהעדויות על אודות האמרות היו מהימנות וסדורות (עמוד 11, פסקה 22 להכרעת הדין). כן התייחס לשאלת סמיכות הזמנים וציין שכל האמרות נאמרו במהלך השעות שלאחר הארוע, ולכל המאוחר כיממה לאחריו, ובכך מתקיים יסוד "הסמיכות" בזמן. עוד הוסיף בית המשפט, שהאמרות נמסרו בהזדמנות הראשונה שהתאפשר למתלוננת "להתאונן" על המעשים, ופירט מדוע הוא סבור כך.

20. צדק בית המשפט גם במסקנתו שניתן היה לקבל את האמרות אף מכוח סעיף 10א לפקודה, ולא מצאנו שהגנת המערער נפגעה בשום צורה בשל הקביעה שניתן היה להכשיר את קבלת האמרות לפי שתי החלופות האמורות.

21. אשר לטענת ה"זיהום", הבהיר בית המשפט מדוע מצא לתת אמון במזכר **ת/3** של השוטרת אלבז, ותמך מסקנתו בהתבסס על כלל מארג הראיות. טענותיו של הסנגור לא הועלו כלפי השוטרת בחקירתה הנגדית (עמודים 31 - 32 לפרוטוקול) ואין להדרש, אפוא, לתמיהות והשאלות שעולות כעת, ללא בסיס בעדות השוטרת או בראיות אחרות.

22. דינה של הטענה שלא ניתן היה לקבל את אמרת החוץ של **נ"א**, חמותה של המתלוננת (אמו של המערער), משום שלא הובא גובה האמרה, להדחות. העדה עצמה אישרה את העובדה שאימרתה נגבתה במשטרה וכי חתמה עליה (בעמודים 62 ו-63 לפרוטוקול), אף כי בחקירה נגדית טענה שאינה קוראת עברית וחתמה מבלי שהודעה הוקראה לה, אך לא הועלתה כל טענה כי הכתוב בהודעה לא נאמר. יותר מכך: הסנגור בעצמו ציין (בעמוד 65 לפרוטוקול) שעדותה בבית המשפט זהה למה שאמרה במשטרה, למעט שורה אחת מסוימת (שמפלילה את המערער). לכן צדק בית משפט קמא בקבעו שמתן האמרה הוכח במשפט, ולא היה צריך לשם כך לזמן את גובה האמרה.

23. הטענה שהראיה היחידה שמתייחסת לארוע המוקדם היא "שלוש שורות במזכר ת/3", שאף לא מקיימות את התנאי של רישום בו-זמני (סעיף 17 להודעת הערעור) אינה נכונה. בית המשפט מתבסס גם על **ת/8**, סיכום פגישה שרשמה העו"ס, אמירה בן חיים, שפגשה במתלוננת מיד לאחר הארוע המוקדם, וכן על דוח שרשמה אותה עו"ס ביום הארוע, 12.4.14 (פסקאות 19 - 20 להכרעת הדין).

24. סיכומם של דברים בנושא הכרעת הדין: זו, כאמור, תמוכה היטב בראיות ובפסיקה, לא מצאנו ממש בטענות הפרטניות של המערער ולא מצאנו כל מקום להתערב במסקנות בית משפט קמא.

25. גם הערעור על גזר הדין דינו להדחות. בית המשפט שקל את כל השיקולים הרלוונטיים, לרבות אלה שהועלו על ידי הסנגור בטענות הערעור, ואיזן ביניהם נכונה. בית המשפט לא החמיר עם המערער כלל ועיקר, וצדק גם בקובעו שהעונשים שהוטלו ינשאו חלקם בחופף וחלקם במצטבר אלה לאלה. סוף דבר - גם הערעור על גזר הדין נדחה.

26. **המערער יתייצב לנשיאת מאסרו בבית סוהר הדרים, ביום 20.1.19 עד השעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון.**

על ב"כ המערער לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס, טלפונים: 08-9787336, 08-9787377.

ניתן היום, י' טבת תשע"ט, 18 דצמבר 2018, בהעדר הצדדים.

נאוה בכור, שופטת

מיכל ברק נבו, שופטת

יעקב שפסר, שופט, סג"נ, אב"ד